BÁO CÁO VỀ TRIỂN VỌNG NGHỀ NGHIỆP & XU HƯỚNG KỸ NĂNG TẠI VIỆT NAM

GIAI ĐOẠN 2018 - 2022

BÁO CÁO VỀ TRIỂN VỌNG NGHỀ NGHIỆP & XU HƯỚNG KỸ NĂNG TẠI VIỆT NAM GIAI ĐOẠN 2018 - 2022 LÀ GÌ?

Kể từ năm 2013 đến nay, sự xuất hiện của làn sóng cách mạng công nghiệp 4.0 liên tục tạo ra những biến đổi đáng kể về khoa học - công nghệ và kinh tế - xã hội ở rất nhiều quốc gia trên khắp thế giới. Những biến đổi này tác động đến hầu hết các lĩnh vực khác nhau, trong đó, có cả ngành nhân sự. Để giúp các chuyên gia nhân sự bắt nhịp kịp thời với những chuyển động mới nhất của thị trường, đặc biệt là những biến đổi về nghề nghiệp và kỹ năng do tác động của cách mạng công nghiệp 4.0, **VietnamWorks** thực hiện **"Báo cáo về triển vọng nghề nghiệp và xu hướng kỹ năng tại Việt Nam giai đoạn 2018 – 2022".**

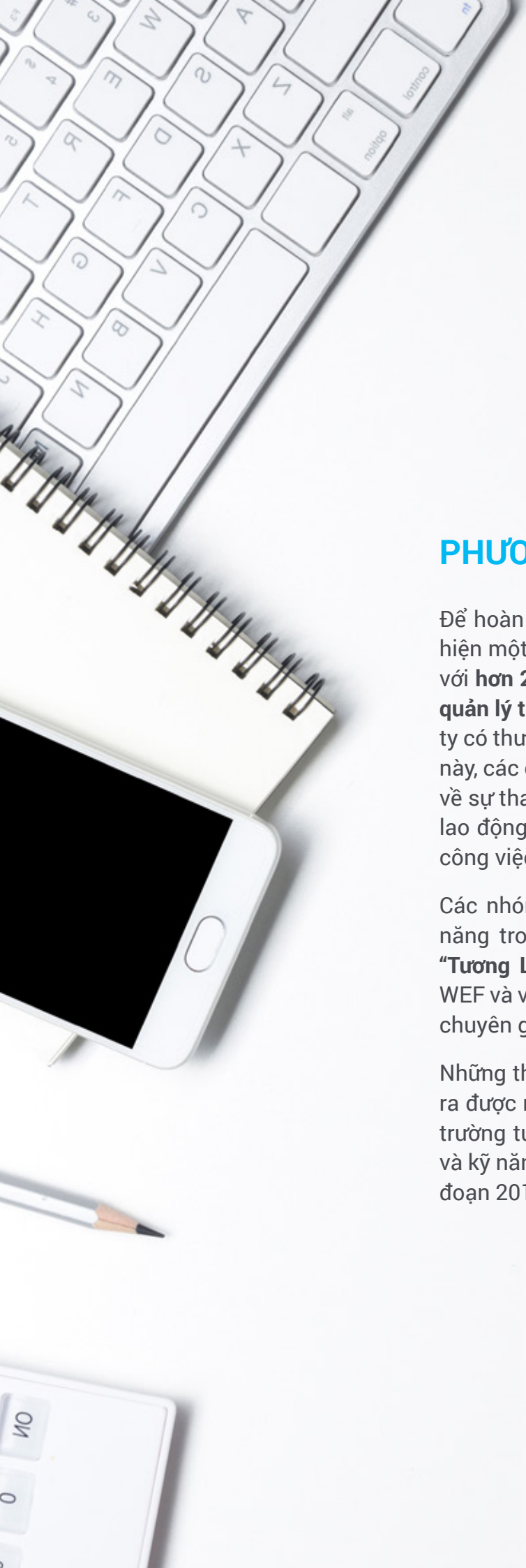
Báo cáo nằm trong chuỗi các báo cáo liên quan đến thị trường tuyển dụng do **VietnamWorks** thực hiện và lưu hành tại Việt Nam.

MỤC LỤC

Phương pháp thực hiện ..... Trang 1
Các nhân tố làm thay đổi thị trường lao động giai đoạn 2018 – 2022 ..... Trang 3
Các nhóm nghề nghiệp triển vọng giai đoạn 2018 – 2022 ..... Trang 6
Các nhóm kỹ năng xu hướng nhất giai đoạn 2018 – 2022 ..... Trang 8
Nhân sự cần chuẩn bị gì cho 4.0? ..... Trang 16
Đúc kết ..... Trang 20

PHƯƠNG PHÁP THỰC HIỆN

Để hoàn thành nghiên cứu này, **VietnamWorks** đã thực hiện một cuộc **khảo sát độc lập** vào nửa cuối năm 2018 với **hơn 200 chuyên gia nhân sự hiện đang giữ các vị trí quản lý trở lên** tại các tập đoàn đa quốc gia và các công ty có thương hiệu hàng đầu tại Việt Nam. Trong khảo sát này, các chuyên gia nhân sự được khuyến khích dự đoán về sự thay đổi của các nhân tố ảnh hưởng tới thị trường lao động Việt Nam và những kỹ năng cần thiết cho các công việc của tương lai.

Các nhóm nhân tố, các nhóm ngành, và các nhóm kỹ năng trong báo cáo này được tham khảo từ báo cáo **"Tương Lai Của Việc Làm" ("The Future of Jobs")** của WEF và vận dụng vào các cuộc khảo sát để lấy ý kiến các chuyên gia nhân sự tại Việt Nam.

Những thông tin và số liệu trên giúp **VietnamWorks** đưa ra được những góc nhìn bao quát và sâu sắc hơn về thị trường tuyển dụng cũng như dự đoán các nhóm ngành và kỹ năng sẽ trở thành xu hướng tại Việt Nam trong giai đoạn 2018 – 2022.

THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG THẾ GIỚI TRONG 5 NĂM NỮA SẼ CÓ SỰ THAY ĐỔI MẠNH MẼ

Theo báo cáo **"Tương Lai Của Việc Làm" ("The Future of Jobs")** của WEF, đến năm 2022 sẽ có khoảng 75 triệu công việc sẽ biến mất do những biến động về khoa học – công nghệ và kinh tế - xã hội.

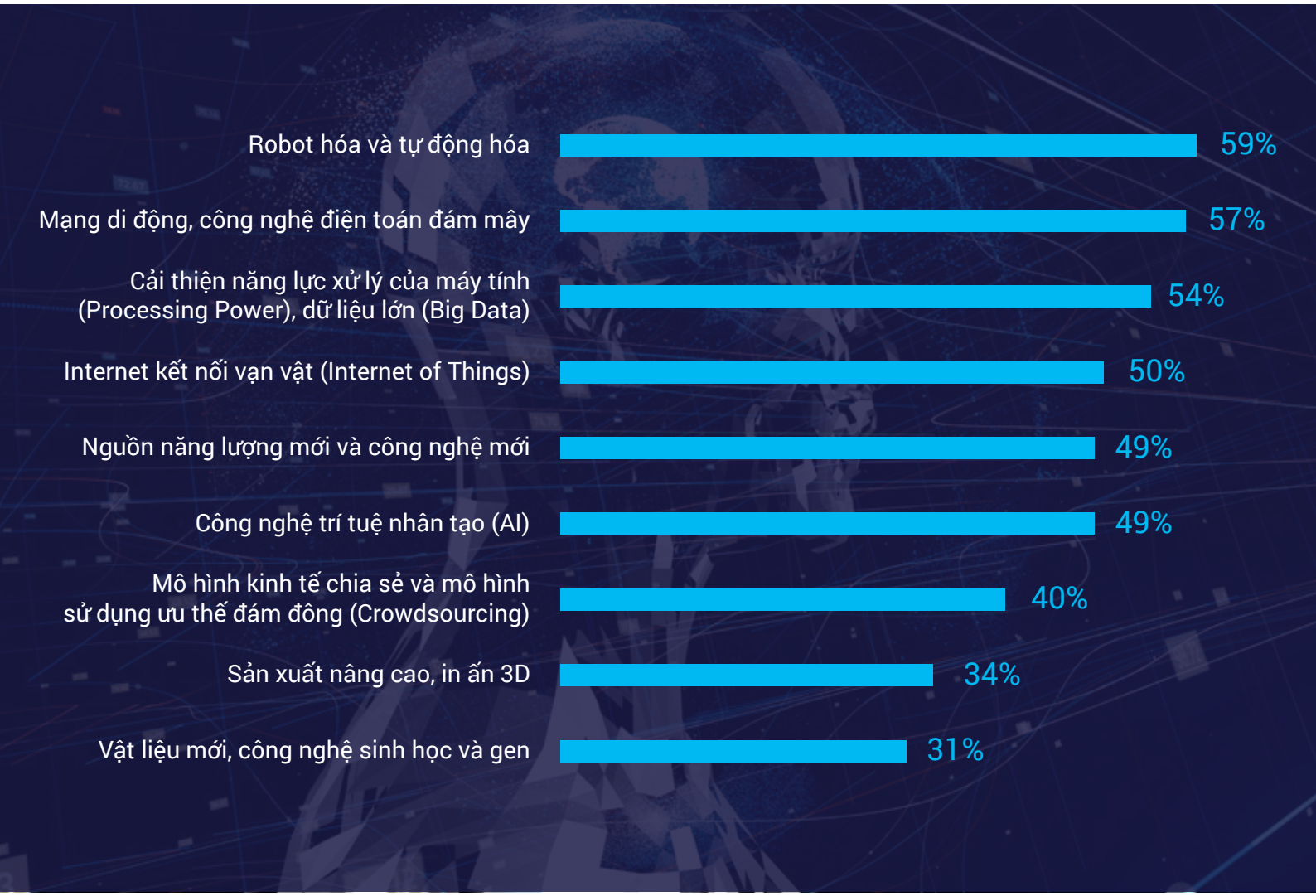
CÁC NHÂN TỐ LÀM THAY ĐỔI THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG

GIAI ĐOẠN 2018 - 2022

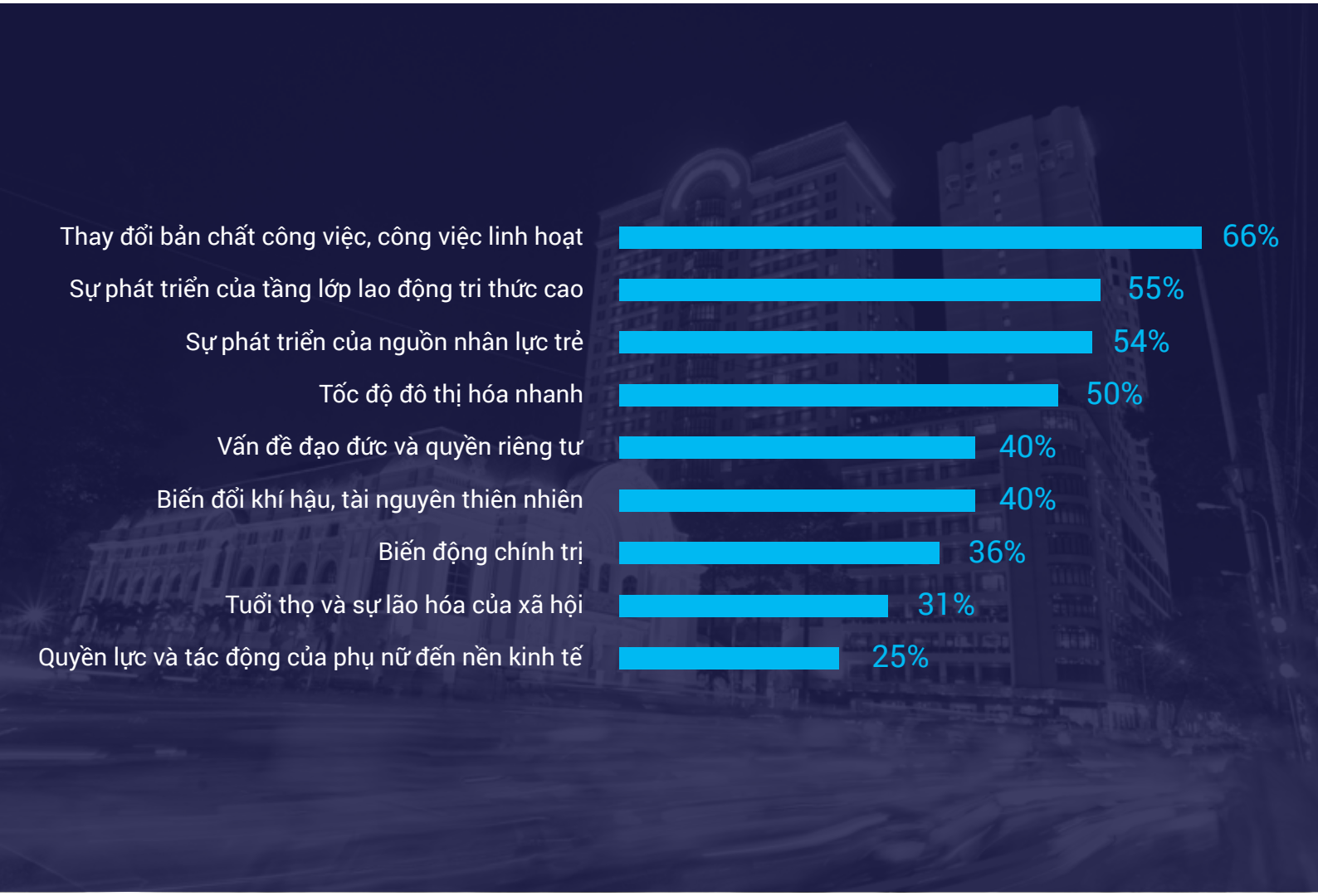
Theo các chuyên gia nhân sự trên thế giới, trong những năm sắp tới, các nhân tố về **khoa học – công nghệ và kinh tế - xã hội** được dự báo sẽ biến động không ngừng, tạo ra những tác động trực tiếp đến lực lượng lao động trên toàn cầu. Vậy đâu là những nhân tố có tác động mạnh mẽ như vậy tại thị trường Việt Nam?

CÁC NHÂN TỐ KHOA HỌC – CÔNG NGHỆ

- Các nhân tố khoa học – công nghệ có tác động mạnh nhất tới thị trường lao động trong 5 năm sắp tới chủ yếu xuất phát từ lĩnh vực tự động hóa và công nghệ thông tin. Các mô hình kinh doanh mới, hoặc những sáng tạo trong sinh học, vật lý vẫn quan trọng nhưng tầm ảnh hưởng không cao bằng các yếu tố còn lại.

CÁC NHÂN TỐ KINH TẾ - XÃ HỘI

- Nền kinh tế tri thức sẽ là tác nhân chính tạo nên những thay đổi về kinh tế - xã hội trong thời gian sắp tới. Ngoài ra, nhu cầu bảo mật thông tin cá nhân, nhận thức cao hơn về trách nhiệm với môi trường, cơ cấu tháp tuổi và ảnh hưởng của phụ nữ cũng tạo nên những tác động mạnh mẽ lên toàn bộ nền kinh tế.

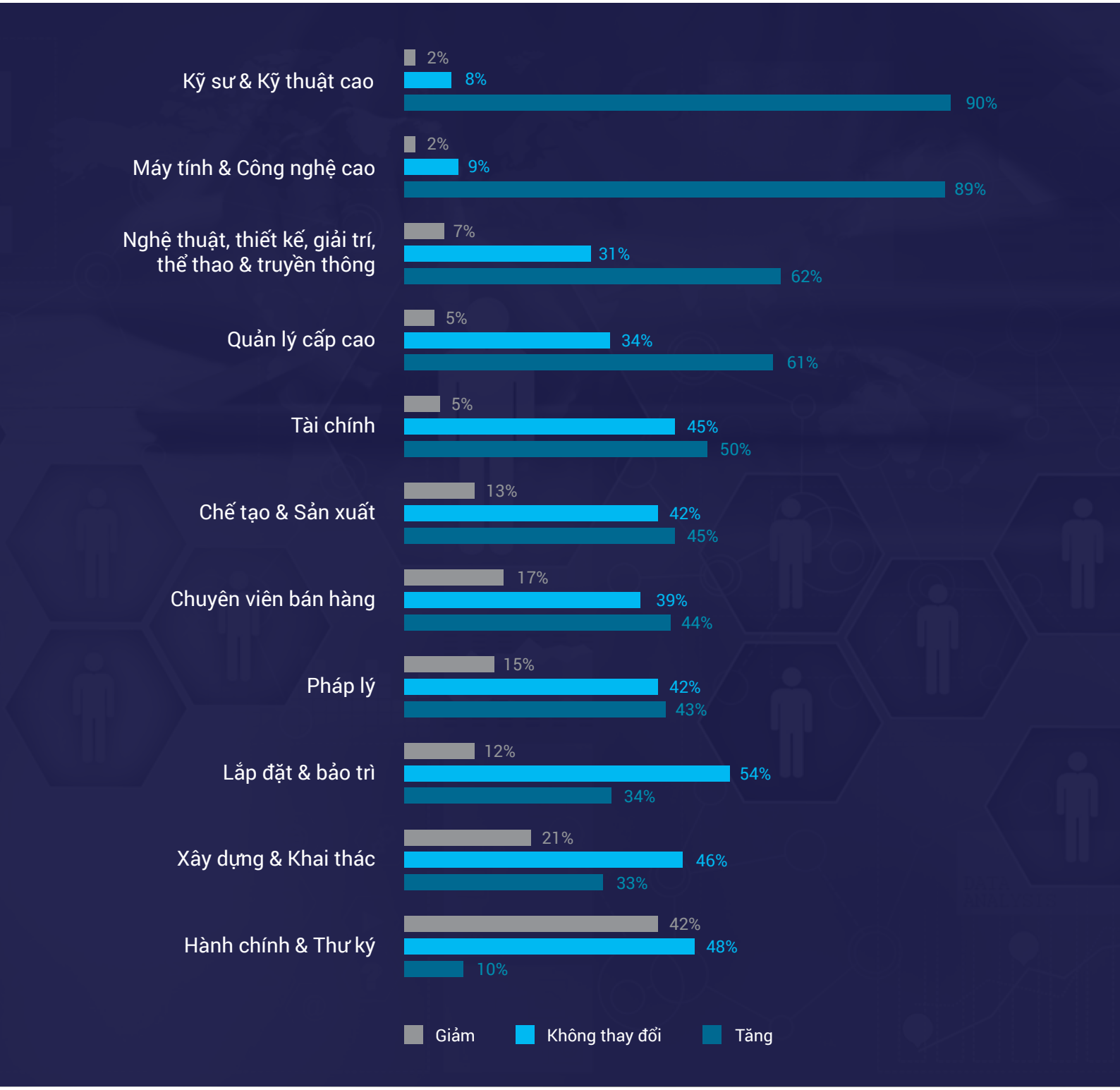
CÁC NHÓM NGHỀ NGHIỆP TRIỂN VỌNG

GIAI ĐOẠN 2018 - 2022

Những sự biến đổi về khoa học – công nghệ và kinh tế - xã hội ít nhiều tác động đến toàn cảnh thị trường lao động trong giai đoạn 2018 – 2022. Vậy đâu là những ngành nghề có triển vọng nhất trong 5 năm sắp tới?

SỰ CHUYỂN ĐỘNG CỦA CÁC NHÓM NGHỀ NGHIỆP

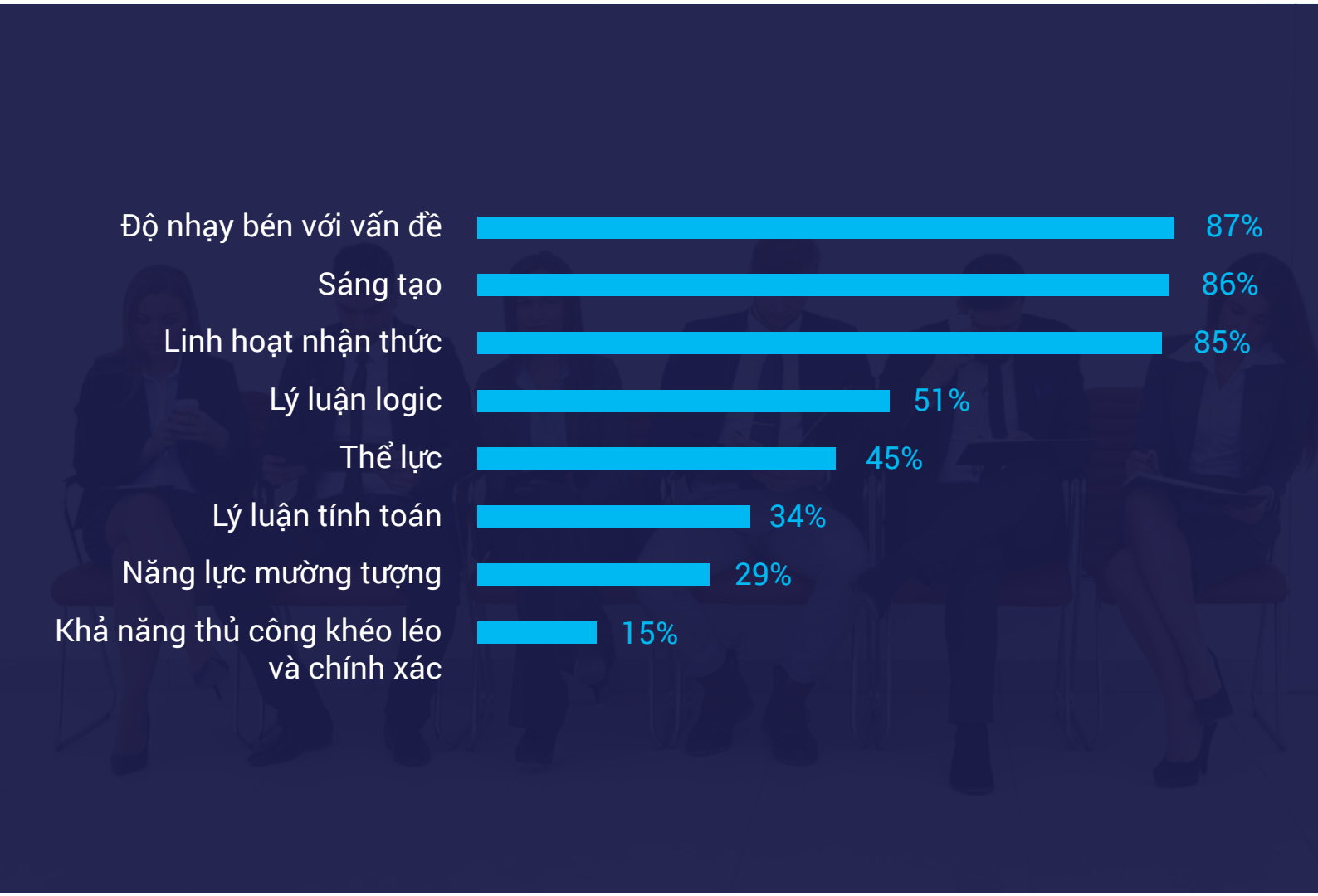
- Do sự phát triển mạnh mẽ của robot hóa/tự động hóa cũng như công nghệ thông tin, nhóm ngành **kỹ sư & kỹ thuật cao và máy tính & công nghệ cao** được dự báo sẽ tăng trưởng mạnh nhất về nhu cầu nhân lực trong tương lai. Ngược lại, các công việc có tính chất lặp lại như **hành chính & thư ký** có thể sẽ bị thay thế bởi máy móc.

CÁC NHÓM KỸ NĂNG XU HƯỚNG NHẤT
GIAI ĐOẠN 2018 - 2022

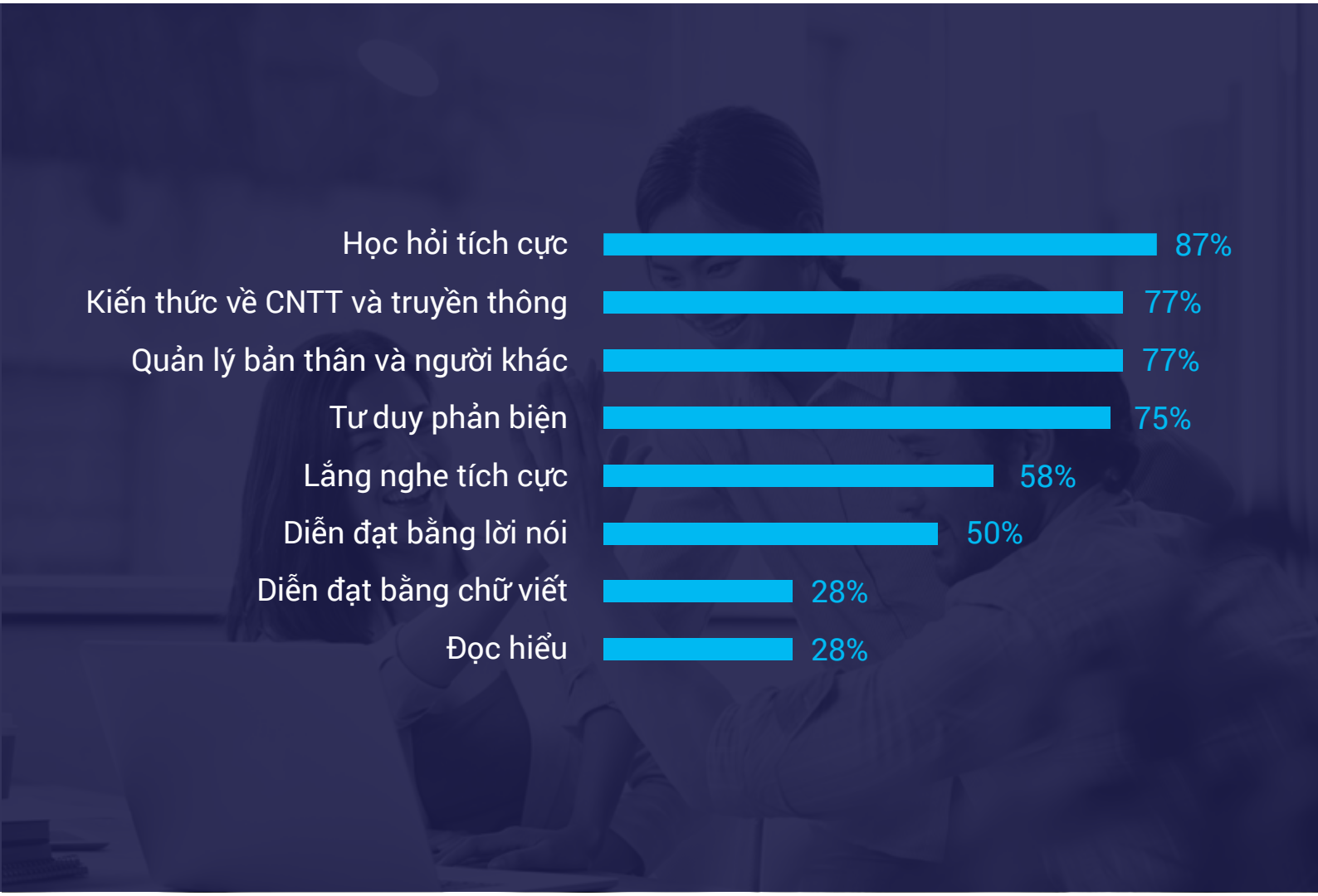

Sự phát triển của các ngành nghề mới hoặc những biến đổi của những ngành nghề hiện có đều đòi hỏi những năng lực và kỹ năng mới trong tương lai. Dựa vào nhu cầu của nhà tuyển dụng, đâu là những năng lực và kỹ năng sẽ trở thành xu hướng trong 5 năm sắp tới?

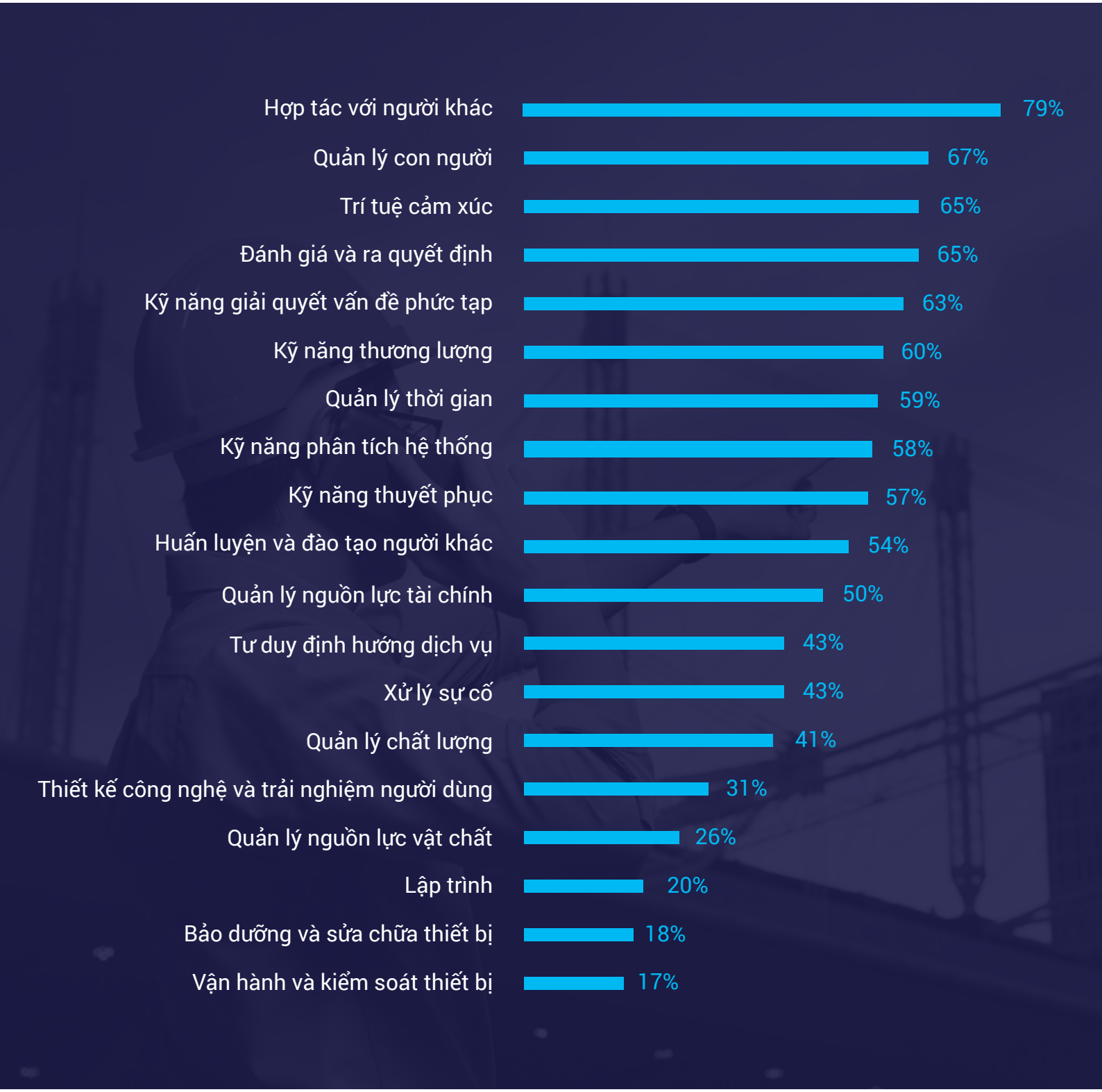
CÁC NĂNG LỰC CẦN THIẾT TRONG TƯƠNG LAI

CÁC KỸ NĂNG CƠ BẢN CẦN THIẾT TRONG TƯƠNG LAI

CÁC KỸ NĂNG PHỨC TẠP CẦN THIẾT TRONG TƯƠNG LAI

ĐỊNH NGHĨA CÁC LOẠI NĂNG LỰC

ĐỘ NHẠY BÉN VỚI VẤN ĐỀ

Năng lực dự đoán khi điều gì đó không đúng xảy ra hoặc có khả năng xảy ra. Năng lực này không liên quan đến kỹ năng giải quyết vấn đề, chỉ liên quan đến việc nhận biết được vấn đề.

LINH HOẠT NHẬN THỨC

Năng lực tạo ra hoặc sử dụng những bộ quy tắc khác biệt để kết hợp hoặc phân nhóm sự vật/sự việc theo cách khác nhau.

LÝ LUẬN LOGIC

Năng lực kết hợp những mẫu thông tin để tạo ra những quy tắc hoặc kết luận chung (bao gồm tìm kiếm mối quan hệ giữa những sự vật/sự việc dường như không có mối liên quan với nhau) và/hoặc áp dụng các quy tắc chung trên những vấn đề cụ thể để đưa ra các giải pháp hợp lý.

LÝ LUẬN TÍNH TOÁN

Năng lực chọn thuật toán hoặc công thức thích hợp để giải quyết vấn đề.

NĂNG LỰC MƯỜNG TƯỢNG

Năng lực hình dung được một cái gì đó sẽ trông như thế nào sau khi nó di chuyển xung quanh hoặc khi các bộ phận của nó bị di chuyển hoặc bị sắp xếp lại.

SÁNG TẠO

Năng lực tạo ra những ý tưởng kỳ lạ hoặc thông minh về một chủ đề hoặc tình huống nào đó, hoặc năng lực phát triển những giải pháp mới lạ cho một vấn đề nào đó.

SỰ KHÉO LÉO VÀ CHÍNH XÁC

Năng lực tạo ra chuyển động được phối hợp chính xác để cầm/nắm, thao tác, hoặc lắp ráp các vật thể.

THỂ LỰC

Năng lực sử dụng lực tối đa để nâng, đẩy, kéo, hoặc mang/vác vật nặng.

ĐỊNH NGHĨA CÁC LOẠI KỸ NĂNG CƠ BẢN

DIỄN ĐẠT BẰNG CHỮ VIẾT

Giao tiếp hiệu quả bằng văn bản đúng với nhu cầu của độc giả.

DIỄN ĐẠT BẰNG LỜI NÓI

Truyền tải thông tin hiệu quả qua lời nói.

ĐỌC HIỂU

Hiểu được những câu và đoạn văn bản trong các tài liệu chuyên ngành.

HỌC HỎI TÍCH CỰC

Am hiểu được tầm quan trọng của các kiến thức mới trong việc ra quyết định và giải quyết các vấn đề hiện tại và của tương lai.

KIẾN THỨC VỀ CNTT VÀ TRUYỀN THÔNG

Sử dụng công nghệ kỹ thuật số, các công cụ giao tiếp, và mạng lưới để tiếp cận, quản lý, kết hợp, đánh giá, và tạo ra thông tin.

LẮNG NGHE TÍCH CỰC

Tập trung hoàn toàn vào những lời người khác đang truyền đạt, dành thời gian để hiểu những lập luận của họ, đặt những câu hỏi hợp lý và không cắt ngang khi không thích hợp.

QUẢN LÝ BẢN THÂN VÀ NGƯỜI KHÁC

Quan sát và đánh giá sự thể hiện của bản thân, của người khác, hoặc của tổ chức để cải thiện và khắc phục.

TƯ DUY PHẢN BIỆN

Sử dụng những lập luận và lý lẽ để xác định điểm mạnh và yếu của những giải pháp hay kết luận khác nhau cho các vấn đề.

ĐỊNH NGHĨA CÁC LOẠI KỸ NĂNG PHỨC TẠP

BẢO DƯỠNG VÀ SỬA CHỮA THIẾT BỊ

Thực hiện bảo trì định kỳ trên trang thiết bị và xác định khi nào và loại bảo trì nào cần thiết và/hoặc sử dụng dụng cụ cần thiết để sửa chữa máy móc hoặc hệ thống.

ĐÁNH GIÁ VÀ RA QUYẾT ĐỊNH

Xem xét những chi phí và lợi nhuận có liên quan của những hành động/công việc tiềm năng để chọn ra phương án thích hợp nhất.

HUẤN LUYỆN VÀ ĐÀO TẠO NGƯỜI KHÁC

Hướng dẫn/dạy người khác làm một việc gì đó.

HỢP TÁC VỚI NGƯỜI KHÁC

Điều chỉnh hành động theo hành động của người khác.

KỸ NĂNG GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ PHỨC TẠP

Phát triển các cách thức giải quyết những vấn đề mới, mơ hồ trong ngữ cảnh thực tế phức tạp.

KỸ NĂNG PHÂN TÍCH HỆ THỐNG

Xác định được một hệ thống nên hoạt động ra sao và biết được những thay đổi trong hoàn cảnh, cách vận hành, và môi trường sẽ ảnh hưởng như thế nào đến kết quả cuối cùng.

KỸ NĂNG THUYẾT PHỤC

Thuyết phục người khác thay đổi suy nghĩ và hành vi của họ.

KỸ NĂNG THƯƠNG LƯỢNG

Đưa mọi người lại gần nhau hơn và cố gắng dung hòa những ý kiến khác biệt.

LẬP TRÌNH

Viết chương trình máy tính cho nhiều mục đích khác nhau.

QUẢN LÝ CHẤT LƯỢNG

Tiến hành các bài thí nghiệm và kiểm duyệt sản phẩm, dịch vụ, và quá trình để đánh giá chất lượng hoặc hiệu suất.

ĐỊNH NGHĨA CÁC LOẠI KỸ NĂNG PHỨC TẠP

QUẢN LÝ CON NGƯỜI

Truyền cảm hứng, phát triển và hướng dẫn mọi người khi họ làm việc, và đặt để người tốt nhất vào vị trí phù hợp nhất với họ.

QUẢN LÝ NGUỒN LỰC TÀI CHÍNH

Xác định được cách thức và số tiền phải chi để hoàn thành công việc.

QUẢN LÝ NGUỒN LỰC VẬT CHẤT

Am hiểu chức năng của công cụ, cơ sở vật chất, và thiết bị phù hợp để sử dụng cho một công việc cụ thể.

QUẢN LÝ THỜI GIAN

Quản lý thời gian của bản thân và mọi người.

THIẾT KẾ CÔNG NGHỆ VÀ TRẢI NGHIỆM NGƯỜI DÙNG

Tạo ra hoặc điều chỉnh các thiết bị và công nghệ để phục vụ cho nhu cầu của người dùng.

TRÍ TUỆ CẢM XÚC

Nhận thức được phản ứng của người khác và hiểu được lý do đằng sau những phản ứng ấy.

TƯ DUY ĐỊNH HƯỚNG DỊCH VỤ

Chủ động tìm cách giúp đỡ người khác.

VẬN HÀNH VÀ KIỂM SOÁT THIẾT BỊ

Theo dõi các chỉ số để đảm bảo máy móc hoạt động bình thường; điều khiển hoạt động của trang thiết bị và hệ thống.

XỬ LÝ SỰ CỐ

Xác định nguyên nhân của lỗi vận hành và quyết định nên xử lý thế nào.

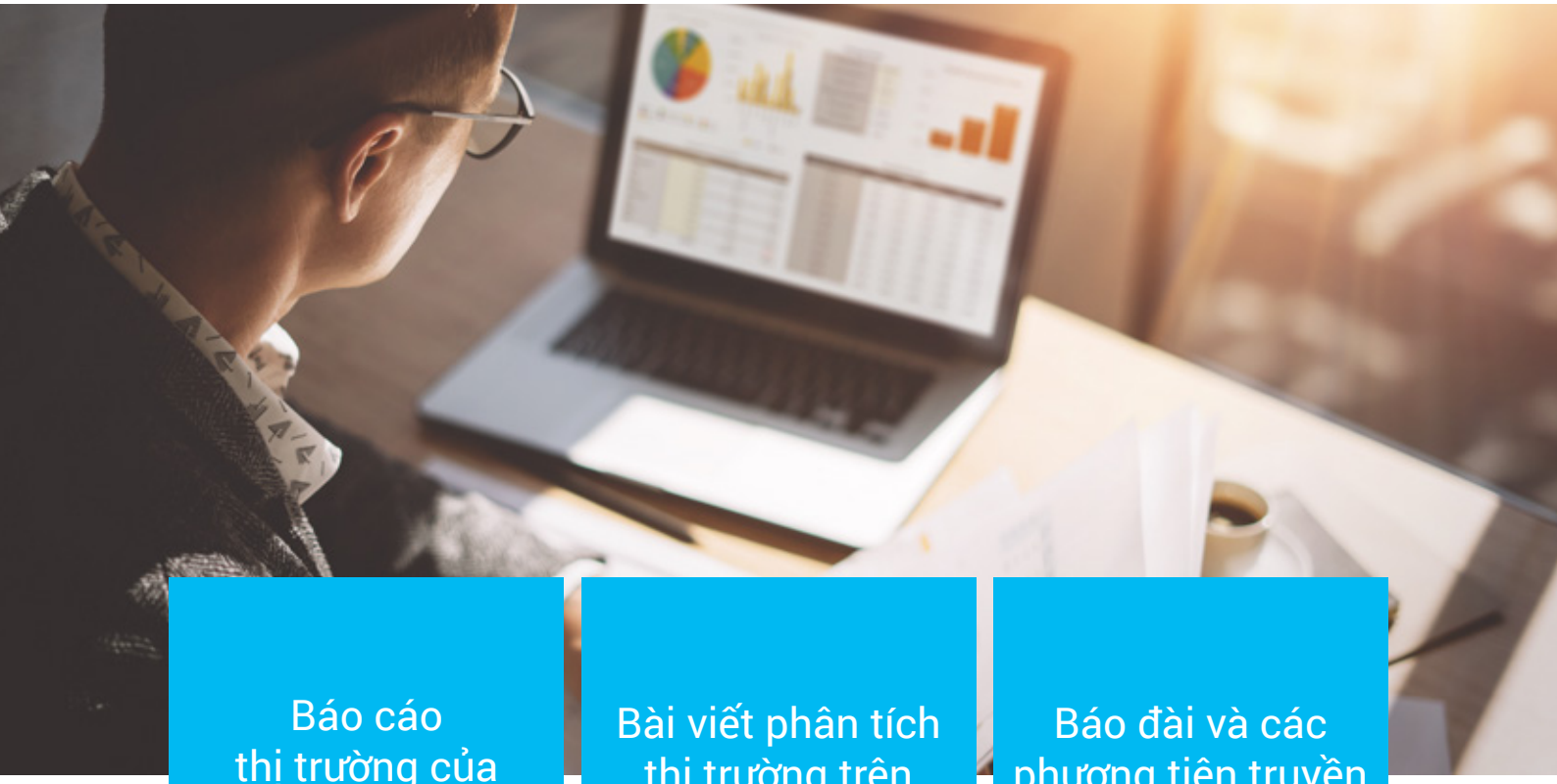
NHÂN SỰ CẦN CHUẨN BỊ GÌ CHO 4.0?

NHÂN SỰ CẦN CHUẨN BỊ GÌ CHO 4.0?

Có thể thấy, cả thị trường đang trải qua những biến động rất lớn trong một khoảng thời gian ngắn hơn rất nhiều so với các cuộc cách mạng công nghiệp trước đó. Do vậy, việc nắm vững kiến thức và thông tin thị trường là một điều cần thiết đối với các chuyên gia nhân sự, để có thể kịp thời đổi mới cũng như đề ra các phương hướng tuyển dụng và thu hút nhân tài phù hợp nhất.

CÁC NGUỒN THÔNG TIN THỊ TRƯỜNG UY TÍN:

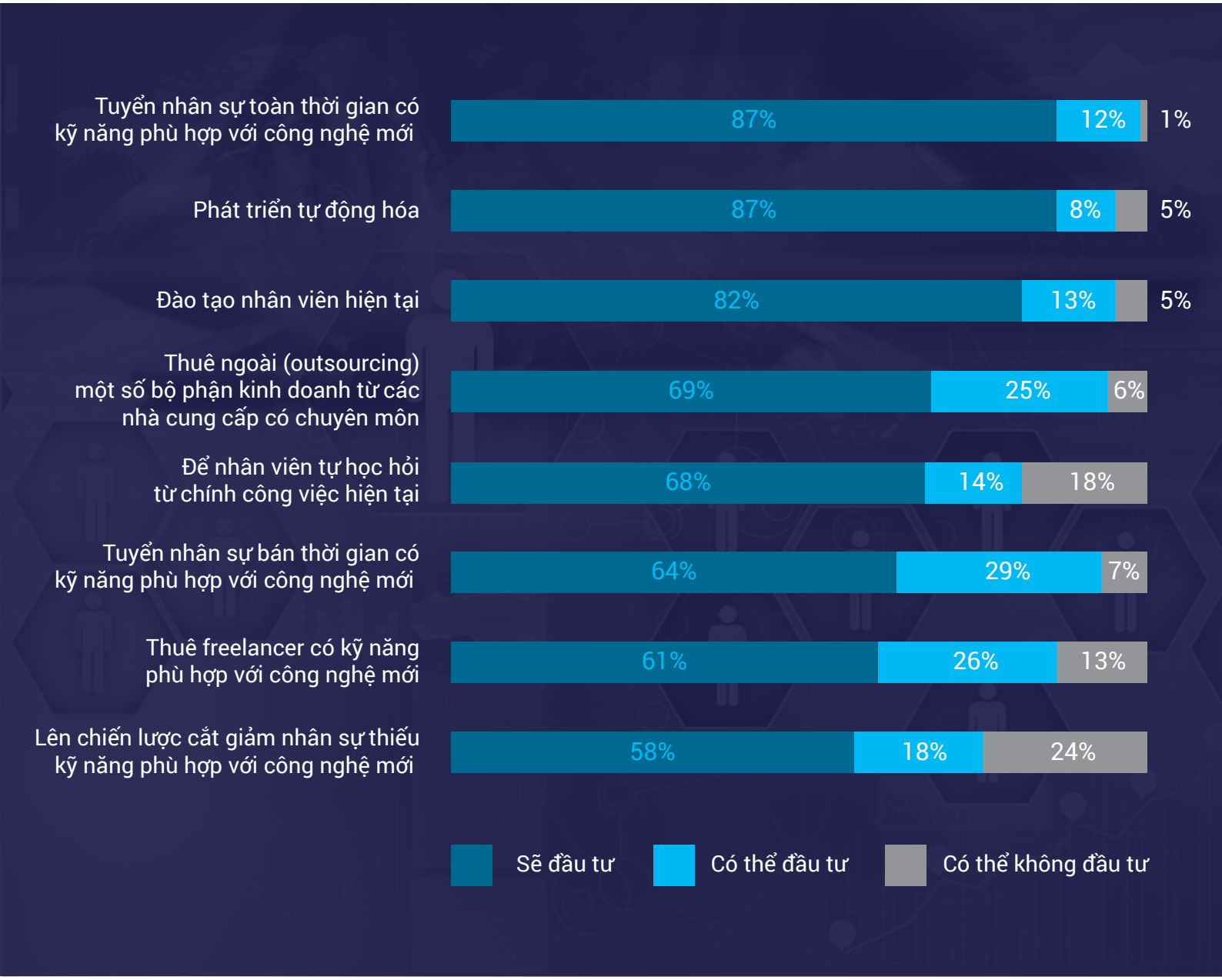
Báo cáo thị trường của **VietnamWorks**

Bài viết phân tích thị trường trên **HR Insider**

Báo đài và các phương tiện truyền thông đại chúng

NHÂN SỰ CẦN CHUẨN BỊ GÌ CHO 4.0?

Khi thị trường có những biến động nhất định, đây là những phản ứng của các chuyên gia nhân sự của Việt Nam trước những biến động này, theo báo cáo **"Tương Lai Của Việc Làm" ("The Future of Jobs")** của WEF:

NHÂN SỰ CẦN CHUẨN BỊ GÌ CHO 4.0?

Thị trường biến động, các nhóm nghề nghiệp mới được tạo ra, kéo theo một nhu cầu rất lớn về các năng lực và kỹ năng mới trong thời đại 4.0. Bên cạnh những phản ứng tuyển người mới phù hợp, hơn 82% chuyên gia nhân sự tại Việt Nam lựa chọn đào tạo nguồn nhân lực hiện tại. Đây là cách mà các chuyên gia nhân sự dự định sẽ áp dụng trong các chương trình đào tạo của mình:

ĐÚC KẾT

1

Các yếu tố khoa học – công nghệ chủ chốt tạo ra những biến động của thị trường lao động trong 5 năm sắp tới bao gồm: (1) robot hóa và tự động hóa, (2) mạng di động và công nghệ điện toán đám mây, và (3) cải thiện năng lực xử lý của máy tính (Processing Power) và dữ liệu lớn (Big Data).

2

Các yếu tố kinh tế - xã hội chủ chốt tạo ra những biến động của thị trường trong 5 năm sắp tới bao gồm: (1) thay đổi bản chất công việc, công việc linh hoạt, (2) sự phát triển của tầng lớp lao động tri thức cao, và (3) sự phát triển của nguồn nhân lực trẻ.

3

Top 3 nhóm ngành nghề có triển vọng phát triển nhiều nhất trong 5 năm sắp tới là: (1) kỹ sư & kỹ thuật cao, (2) máy tính & công nghệ cao, và (3) nghệ thuật, thiết kế, giải trí, thể thao & truyền thông.

4

Top 3 năng lực sẽ trở nên quan trọng trong 5 năm sắp tới bao gồm: (1) độ nhạy bén với vấn đề, (2) sáng tạo, và (3) linh hoạt nhận thức.

5

Top 3 kỹ năng cơ bản sẽ trở nên quan trọng trong 5 năm sắp tới bao gồm: (1) học hỏi tích cực, (2) kiến thức về CNTT và truyền thông, và (3) quản lý bản thân và người khác.

6

Top 3 kỹ năng phức tạp sẽ trở nên quan trọng trong 5 năm sắp tới bao gồm: (1) hợp tác với người khác, (2) quản lý con người, và (3) trí tuệ cảm xúc.

7 Đứng trước những thay đổi của thị trường lao động, phần lớn nhà tuyển dụng lựa chọn tuyển dụng nhân lực đáp ứng được những nhu cầu mới, bên cạnh việc đào tạo nhân viên hiện tại.

8 Nếu phải đào tạo, các chuyên gia nhân sự chủ yếu đầu tư đào tạo nội bộ, thay vì kết hợp với những nhà cung cấp giải pháp đào tạo bên ngoài.

9 Tóm lại, khi xã hội và đặc biệt là thị trường lao động đang biến đổi không ngừng với tốc độ chóng mặt, việc thường xuyên cập nhật thông tin là cần thiết. Các nguồn uy tín bao gồm: các báo cáo thị trường của **VietnamWorks**, các bài viết phân tích thị trường trên **HR Insider**, và các kênh báo đài chính thống khác.

VIETNAMWORKS

VietnamWorks là trang web việc làm hàng đầu tại Việt Nam với hơn 8 triệu lượt truy cập mỗi tháng. Mỗi năm, có hơn 4,7 triệu hồ sơ ứng tuyển gửi đến hơn 95 nghìn công việc đăng tuyển trên VietnamWorks.com. Kể từ khi thành lập vào năm 2002, **VietnamWorks** đã đem đến công việc mới cho 3.6 triệu người dùng và luôn đi tiên phong trong việc đồng hành và cung cấp các giải pháp tuyển dụng tốt nhất cho hơn 15.000 công ty, phần lớn là các tập đoàn đa quốc gia và các công ty có thương hiệu hàng đầu tại Việt Nam. Cơ sở dữ liệu ứng viên kinh nghiệm và nhà tuyển dụng uy tín của **VietnamWorks** là một tài sản giá trị trong thị trường tuyển dụng cạnh tranh tại Việt Nam.

Để cập nhật thường xuyên về những **nghiên cứu và báo cáo mới nhất** từ VietnamWorks, vui lòng truy cập trang thông tin của chúng tôi tại: **hrinsider.vietnamworks.com**.

Để được nhận tư vấn bởi đội ngũ nhân viên chuyên nghiệp của VietnamWorks về chiến dịch tuyển dụng của bạn, vui lòng liên hệ số (028) 3925 8456 (TP. Hồ Chí Minh) và (024) 3944 0568 (Hà Nội) hoặc liên hệ qua email **marketing@vietnamworks.com**.